

Día Mundial da Saúde Mental

10 de outubro de 2012

O Día Mundial da Saúde Mental representa unha ocasión especial para intentar mellorar a sensibilidade colectiva e fomentar o debate acerca dos problemas de saúde mental e os investimentos en servizos especializados para a súa prevención, promoción e tratamento.

A OMS expón como tema deste ano 2012 «A depresión, unha crise mundial». A depresión afecta a máis de 350 millóns de persoas de todas as idades e en todas as comunidades, e contribúe de modo significativo á carga mundial de morbilidad. Aínda que se dispón de tratamentos eficaces contra a depresión, o acceso aos mesmos é problemático na maioría dos países, e nalgúns só recíbense menos do 10% as persoas que o precisan.

Desde unha perspectiva máis xeral, os trastornos mentais, neurolóxicos e por abuso de sustancias (MNS) son prevalentes en todas as rexións do mundo e son importantes factores que contribúen á morbilidad e á mortalidade prematura. O 14% da carga mundial de morbilidad pode atribuírse a estes trastornos. Hai que ter en conta que os trastornos MNS vincúlanse de xeito complexo con moitas outras afeccións. A miúdo, prodúcense como comorbilidade ou actúan como factores de risco para -entre outras- enfermidades non transmisibles e transmisibles, problemas de saúde sexual e reprodutiva e lesións traumáticas. A depresión e os trastornos por abuso de sustancias tamén afectan a adherencia ao tratamento doutras enfermidades.

A pesar diso, unha gran proporción de persoas que os sofren non reciben tratamento nin atención. Unha gran enquisa realizada en varios países e apoiada pola OMS mostrou que o 35-50% dos casos graves nos países desenvolvidos e o 76-85% nos países pouco desenvolvidos non recibiran tratamento algún nos 12 meses anteriores á enquisa. Unha revisión da bibliografía a nivel mundial atopou que as brechas en materia de tratamento eran do 32% para a esquizofrenia, 56% a depresión e ata 78% no caso dos trastornos debidos ao consumo de alcol.

Outro estímulo para a revisión da estratexia de saúde mental foi a publicación na revista médica *The Lancet* dunha serie sobre saúde mental a escala mundial, que aborda cuestións de saúde mental en países con ingresos baixos e medios. Nesta serie chegouse á conclusión de que a evidencia e as solucións para afrontar a carga mundial de saúde mental están ao alcance da man e culminou nun chamamento á comunidade sanitaria mundial a favor da acción para ampliar e mellorar os servizos de atención de saúde mental nestes países. O que se necesita é vontade política, actividades concertadas por parte dos diversos axentes en materia de saúde a escala mundial, así como recursos para executalas. A situación é similar no caso dos trastornos neurolóxicos e por abuso de sustancias.

A 65.^a Asemblea Mundial da Saúde adoptou a resolución WHA65.4, referente á carga mundial de trastornos mentais e a necesidade de articular unha resposta integral e coordinada do sector da saúde e os sectores sociais nos países. Nesta resolución, instase aos Estados Membros a asignar

recursos suficientes á saúde mental e pídese á OMS que prepare un plan de acción integral sobre saúde mental para presentalo na 66.^a Asemblea Mundial da Saúde por conduto do Consello Executivo en 2013. (http://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA65/A65_R4-sp.pdf)

A campaña deste ano da OMS é accesible desde o seguinte enlace: http://www.who.int/mediacentre/events/annual/world_mental_health_day/é/index.html. Entre outra interesante documentación, pódese atopar a “*Guía de intervención para os trastornos mentais, neurolóxicos e por uso de sustancias (GI-mhGAP)*”, de 2010, elaborada a través dun intenso proceso de revisión da evidencia científica. Inclúe intervencións para identificar e manexar unha serie de trastornos prioritarios que abarca depresión, psicose, trastorno bipolar, epilepsia, trastornos do desenvolvemento e conductuais en nenos e adolescentes, demencia, trastornos por uso de alcol, trastornos por uso de drogas, lesións autoinfligidas/suicidio e outros síntomas emocionais significativos ou padecimentos non xustificables medicamente. Esta guía foi elaborada para a súa aplicación no nivel de atención de saúde non especializada. Está dirixida aos profesionais de atención da saúde que traballan en establecementos do primeiro e segundo nivel. (http://whqlibdoc.who.int/publications/2011/9789243548067_spa.pdf)

Desde o Plan Local de Drogodependencias e outras Adiccións (PLDA) de Vigo, queremos aproveitar esta data para adherirnos ás accións de sensibilización do Día Mundial da Saúde Mental e reiterar o compromiso da nosa organización para continuar traballando pola mellora da accesibilidade e a calidade dos programas de prevención, asistencia e integración social dirixidos ás persoas con trastornos mentais, neurolóxicos e por abuso de sustancias.

Presidenta do PLDA de Vigo
Concelleira Delegada da Área de Política de Benestar do Concello de Vigo
Isaura Abelairas Rodríguez

Director técnico do PLDA
Francisco Otero Lamas